

Bulányi György: KARÁCSONY '73

4.

Betlehemi istálló Gyermeke, minek köszönhetjük ezt a látogatást? Mi indított arra, hogy közénk gyere? Nem akarok élettelen és embertelen képet rajzolni rólad. Nem akarok, mert azt gondolom, hogy Neked is van szíved, amely fájni tud. Anyagtalan fájjással, amelytől elzokogja magát az anyagba ágyazott ember, ahogyan elzokogtad magadat később, évtizedek múltán, az Olajfák hegyén, amikor megláttad a várost.

Egy második század eleji ismeretlen testvérünk azt írta Rólad, Istenem, hogy hosszú évezredek keresztül túrted, hogy rendetlen szenvedélyek, vágyak és élvezetek irányítsanak bennünket. Túrted. Nem azért hagytad, mintha tetszett volna a gonoszságunk, nem azért, mintha örültél volna neki; nem örültél neki. Nagyon-nagyon szomorú voltál miatta. Szomorú, mert lehetetlenné tettünk Téged. Kitértad két karod és mi nem Öleltünk Téged vissza, s ezt nem nézhetted tovább. Szereteted első paroxizmusára nem válaszoltunk, reánkényszerültél hát egy másodikra.

A Magad léttartalmából formáltál meg minket. Az egész teremtett világból egyedül az embert teremtett meg olyanak, hogy az föl tud tekinteni Reád. Egyes-egyedül az ő léttartalmába ágyaztad bele azt a parancsot, hogy Istenutánzó legyen. Az ember azonban nem törődött ezzel a léttartalommal és tudott másfelé is tekinteni, mint Feléd, és tudott mást is utánozni akarni, mint Téged. Magadból teremtettél meg bennünket. Költői képpel szólva elmond-hatnád, hogy kivetted egyik oldalcsontodat és abból formáltad meg az embert istenszerű lénynek. Ez hatástalan maradt. Szeretetednek erre az első paroxizmusára ekkor következett a második. Az elsőben istenszerű teremtménnyé tettél minket, a másodikban pedig saját magadat tetted teremtménnyé, emberré. Miért tetted? Hajtott rá a fájó szíved. Először is a Magadért fájó szíved. Mert aki szeret, akinek szíve van, annak nagyon rossz, ha nem szeretik vissza. Ha egyszer az egész teremtett világból egyes-egyedül az emberre jellemző az, hogy „szeretném, ha szeretnének”, akkor ez az Istenből való kell, hogy legyen. Az Isten olyan lény, aki szeretné, ha szeretnék Őt. Nem önzés ez Részedről. Nem Istenhez méltatlan a Magad körül körözés. A létnek a törvénye, a szeretetnek a törvénye is. Ha az ember kitérja a két karját, akkor nem lehet közömbös számára, hogy az, aki felé kitérta karjait, visszaöleli-e vagy sem. Vágyódtál a szeretetünkre. Borzasztó lehetett Számodra az a közöny, amellyel nem néztünk Reád, s az a közöny, amellyel semmibe vettük azt, hogy azzá formáltál bennünket, amivé, és hogy az Isten-utánzásból semmi sem lett. S következett a szeretet második paroxizmusa. Magányossá tetted magadat, Atya, és magányossá tetted magadat, Fiú. Teremtménnyé lettél, hogy aztán köztünk élve bizonygasd: nem vagy Magad, bár a Getszemániban az ellenkezőjét is mondtad szavaiddal, gesztusoddal, egész vergődő Önmagaddal.

Tudtad, hogy mit vállalsz. Az Atya is tudta, hogy mit vállal akkor, amikor a Fiát elküldte a Golgota kockázatával. Megtette. Miért tette meg? Belülről, magából az Istenből keresem reá a választ. Azért tetted meg, Istenem, mert nem tudtad tovább viselni ezt a meghíusulást. Fájt az ölelőnek a vissza nem ölelés, de fájt a vissza nem ölelés a nem ölelő embernek is. S a mi fájdalomunk volt eljöveteled második motívuma. Tudtad, hogy nekünk sem jó, ha nem ölelünk vissza.

Az ember szeretetre megteremtett, árva lény. Ha van valakije, ha nincs valakije, férje, felesége, testvére Jézus Krisztusban, akkor is árva Tenélküled, mert Belőled való a szeretet. Te mérhetetlen vagy, s az ember mérhetetlen mértékben vágyódik a szeretetre. Talán arra is, hogy adjunk, de emberi tökéletlenségünkben folyóan még inkább arra, hogy kapjunk. Nélküled, Reád föl nem tekintve, nem az Isten-utánzásnak az útját járva. Teveled teljes értékűen nem találkozáva, árva az ember. Árva, mert Te vagy számunkra az egyetlen megértő jó barát. Az embereknek mindig elvárásaik vannak velünk szemben, s ha embertársaink lemaradnak a velük szemben támasztott elvárásaink mögött, akkor

bántjuk őket. Ha lemaradok társaim elvárása mögött, akkor valamilyen formában bántom őket. De Neked is vannak elvárásaid, s ha elvárásaidat nem teljesítem, akkor szomorú vagy. Szomorú vagy, de Te vagy az egyetlen megértő jó barát. Minden elvárásod ellenére Te vagy az, aki megérted, hogy életem minden vergődésével csak annyi tellett tőlem, amennyi tellett. Te más vagy, mint amilyen mi vagyunk. Máté három év összbenyomását mondta el azzal, hogy Te a füstölgő mécsbelet nem oltod ki, a hajló nádszálat össze nem töröd. Te megérted Uram, hogy mikor tudunk lépni. Megérted azt, hogy öt, tíz és tizenöt esztendő alatt tud csak valami lenni belőlünk. Te megérted azt, hogy csak akkor tudok előre lépni, ha már halálra sebesíti a szívemet a magamtól való undorodás. Ha nem tudok előrelépni, ha egyhelyben topogok, ha csetlek és botlok, Te sohasem bántasz. Én türelmetlen leszek, ha a testvéreimmel szembeni elvárások nem valósulnak meg. Te sohasem leszel türelmetlen velem. Sohasem bántasz. A Te tenyeredbe mindig úgy simulhatok bele, mint árva kisfiú, aki ott teljes védelmet kap, aki ott azt kapja, ami minden emberi tisztulatlanságtól mentes, isteni szeretet.

Ez volt szereteted második paroxizmusának az oka. Tudtad, hogy az ember árva lény, és ha el nem talál betlehemi istállóhoz, ha meg nem látja – minden egyéb világosságot elhagyva – a Te világosságodat, ha ki nem dob a lelkéből minden zenét, ami nem a Te zenéd, akkor árva marad.

Köszönöm Néked, betlehemi istálló Gyermeke, hogy megmutattad Magad, megmutattad Magadban az Istent. Megmutattad szavaiddal és életeddel azt a megértő jó barátot, akitől soha nem kell félnem, akinél mindig megértést találok, aki mindig simogatni tud.

Köszönöm Néked, hogy ilyen Atyát, ilyen Testvért, hogy ilyen megértő Jó barátot reveláltál Magadban szavaiddal és életeddel. Köszönöm Neked, hogy végig bízol bennem. Köszönöm, hogy biztatsz. Köszönöm, hogy hiszel bennem. Köszönöm, hogy sohasem legyintesz fölöttem. Köszönöm, hogy minden botlásom és minden hűtlenségem ellenére is változatlanul fantáziát látsz bennem. Köszönöm, hogy megvárod, amíg beérek. Köszönöm, hogy olyan nagyon fontos vagyok Számodra. Köszönöm, hogy soha le nem írsz engem, hogy soha el nem dobsz, soha nem látsz olyannak, akitől már úgysem várhatsz semmit sem. Nem könyvelsz el megzápult, megáporodott, reménytelen esetnek, hanem mindig tudsz reménykedni bennem. Mit mondjak Néked, aki vállaltad mindazt, amit vállaltál azért, hogy így láthassalak? Mit mondjunk Neked, aki pusztán azzal, hogy vagy, meg tudsz szüntetni minden árvaságot, minden magányt és minden fájást? Mit mondjunk Neked, aki megmutattad, hogy csak jószág vagy? Mit mondjunk Neked akkor, amikor egy életen keresztül tapasztaltuk, hogy nincs Tehozzád fogható megértő jó barát? Akármilyen sok szeretetet is kap az ember azoktól, akik körülveszik, még sincs senki sem, aki annyira csak énértem volna. Mit mondjunk Neked akkor, amikor ebben az évben újra ünnepeljük azt, hogy közénk jöttél és olyannak ismerhettünk meg Téged, amilyenek azelőtt nem láthattunk? Csak azt, hogy nem akarunk visszaélni azzal, hogy szeretsz. Nem akarunk visszaélni a bizalmaddal. Soha, életünk végéig nem adjuk fel a reményt, hogy a Te utánzóddá lehessünk, mert Te sem adod fel a reményt, s bízol bennünk. Ez a bizalom ad nekünk erőt életünk végéig.

Amen.